

Vergaderjaar 2017–2018

27 529

Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) in de Zorg

Nr. 154

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2018

Van 20 tot en met 26 januari 2018 vond voor de tweede maal de landelijke e-healthweek plaats. Daarin organiseerden 300 partners samen meer dan 255 evenementen. Hierbij informeer ik de Kamer, mede namens de Minister voor Medische Zorg en Sport (MZS) en de Staatssecretaris van VWS, over de evenementen en resultaten die er deze week waren. Hierbij de compilatie <https://www.youtube.com/watch?v=M7srUpkRtFg&feature=youtu.be>.

Met digitale ondersteuning in de zorg (e-health) krijgen en houden mensen regie over hun gezondheid en krijgen ze ondersteuning of zorg op de plaats en tijd die hen uitkomt. Ook kan het bijdragen aan patiëntveiligheid, bijvoorbeeld door het slim inrichten van dubbele medicatiecontrole op afstand. Daarnaast kan het de zorgverlener tijd besparen die besteed kan worden aan aandacht voor patiënten en cliënten, en draagt het bij aan het werkplezier van de zorgverlener. Voorbeelden zien we in toenemende mate, denk bijvoorbeeld aan beeldbellen met een zorgverlener, online een recept vernieuwen, revalideren met een trainings-app of tijdens een zwangerschap op afstand (als dat nodig is) de ontwikkeling van de baby volgen. Toch weten veel Nederlanders, zowel patiënten als professionals, nog niet voldoende wat er digitaal allemaal mogelijk is rondom gezondheid, ondersteuning en zorg.

Daarom organiseerden het Ministerie van VWS en ECP | Platform voor de Informatie Samenleving, in samenwerking met de Stichting IKONE van 20 tot en met 26 januari 2018 voor de tweede keer de nationale e-healthweek. Doel van de week is het vergroten van kennis en vaardigheden op het gebied van digitale ondersteuning en digitale zorg. Tijdens de week stonden patiënten, cliënten en professionals in de zorg centraal. Om deze focus kracht bij te zetten is tijdens de week het Patients Included logo gevoerd. Dit betekende voor alle partners dat zij patiënten vanaf het begin

hebben betrokken bij het opstellen en uitvoeren van de activiteiten in de e-healthweek.

Evenementen

Samen met de Minister voor MZS en de Staatssecretaris van VWS heb ik tijdens deze week diverse evenementen bezocht. Stuk voor stuk mooie en leerzame werkbezoeken die ons hebben laten zien wat digitale ondersteuning kan bijdragen.

In het Hagaziekenhuis en Juliana Kinderziekenhuis heb ik mogen zien en ervaren wat op gebied van innovatie, zowel voor jong als voor oud, allemaal mogelijk is en ook in de praktijk wordt toegepast. Zo werd er verteld over de mogelijkheden om op afstand bloeddruk te meten en op basis daarvan op afstand te monitoren.

In Buurtcentrum De Mussen in de Schilderswijk, werd de inzet van innoveren en big data besproken in het kader van de aanpak van eenzaamheid.

De staatssecretaris bezocht GGZ Eindhoven (GGzE). Hier lanceerde hij de Welshop, waarmee mensen digitaal toegang krijgen tot programma's voor zelfhulp, coaching en behandeling. Het programma van GGzE stond in het teken van samen innoveren, waarbij voor en door cliënten wordt gewerkt. Het concept Cafeïne dealers is een prachtig voorbeeld waarbij herstel, behandeling en re-integratie op een innovatieve manier met een kop koffie wordt ingevuld. Bij de GGD Amsterdam, werden er een aantal mooie initiatieven rondom e-health gepresenteerd die nu opgeschaald worden. Zo wordt er met de GGD kantoren landelijk samengewerkt om jongeren per chat hun vraag te kunnen laten stellen. Van dit aanbod wordt veel gebruik gemaakt.

De Minister voor MZS heeft een bezoek gebracht aan Isala in Zwolle. Hij sprak ondermeer met een diabetespatiënt die door de kinderarts wordt betrokken in het ontwikkelen van een digitale diabetescoach waarmee jongeren op basis van hun leefpatroon gepersonaliseerde feedback krijgen. Medewerkers van LIVV Mobile Health Care demonstreerden hoe met behulp van slimme meetapparatuur en de smartphone bloeddruk, ECG en saturatie gemeten en op afstand gemonitord worden. Op basis daarvan kunnen in geval van nood direct alarmering en persoonlijke hulp in gang gezet worden.

Ook illustreerden deelnemers van de Health Innovation School het belang van samen leren innoveren en gezamenlijk werken aan de opschaling van innovaties.

Resultaten e-healthweek

De activiteiten in de e-healthweek waren over het gehele land verspreid, zoals de website laat zien. Naast de website is de Facebookpagina «Oh dat is e-health» als communicatiekanaal ingezet. Hierop zijn diverse filmpjes te zien met voorbeelden van ervaringsdeskundigen. Er zijn ruim 10.000 unieke bezoekers geweest tijdens de e-healthweek. In bijlage 1 treft u een infographic aan met enkele highlights¹. Het Nivel en Nictiz hebben daarnaast een onderzoek gedaan naar ervaringen van de bezoekers van de e-healthweek (bijlage 2)². De resultaten:

- 73% van de bezoekers weet na het evenement meer van de mogelijkheden van e-health;
- 61% van de bezoekers heeft iets gehoord of gezien dat hij/zij graag wil gaan gebruiken;

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

- 79% van de bezoekers gaat met de informatie aan de slag: hij/ zij gaat de toepassing gebruiken, zich hierin verdiepen of er over in gesprek. Het rapportcijfer voor het evenement dat bezocht werd kwam gemiddeld uit op een 7,9.

De cijfers geven aan dat aan de doelstelling om niet alleen informatie over te dragen maar ook aan te zetten tot stappen in gebruik is voldaan. Het signaal dat mensen graag aan de slag willen met e-health strookt met de bevindingen uit de e-healthmonitor. Aan de week hebben burgers, patiënten, cliënten, zorgaanbieders, innovatoren, bestuurders en studenten deelgenomen. Voor hen is e-health tastbaar en zichtbaar geworden. Er is informatie gedeeld, goede voorbeelden zijn gewisseld en er zijn contacten gelegd.

Onderstaand geef ik een opsomming van een aantal resultaten van de week:

- De week is gestart met o.a. de lancering van de Challenge Verpleeghuizen van de Toekomst bij Topaz Vlietwijk in Voorschoten. Verpleeghuizen worden daarin uitgedaagd om projecten met bewezen technologie in te dienen die verdere opschaling, ook bij andere instellingen, verdienen. Bijvoorbeeld alarmsystemen die de verpleging waarschuwen of leefcirkels (gps tracking) die zorgen dat bewoners binnen een bepaald gebied blijven. De tien geselecteerde initiatieven ontvangen gedurende 2018 ondersteuning bij de implementatie.
- Er is een uitgave verschenen over «Patiëntenparticipatie bij de ontwikkeling van digitale zorg». Een praktisch hulpmiddel om vooraf en tijdens projecten het gesprek aan te gaan over het organiseren van patiëntenparticipatie. De handreiking is een initiatief van PGOsupport, Patiëntenfederatie Nederland, leder(in), MIND en Stichting IKONE. In verband met toegankelijkheid bijgaand ook het Worddocument <https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/samenwerken-met-patiënten-aan-digitale-zorg>). De gezamenlijke organisaties gaan de komende weken kijken hoe verder «handen en voeten» gegeven kan worden aan de handreiking en het vormgeven van patiëntenparticipatie bij de ontwikkeling en implementatie van digitale zorg.
- Het rapport van de Stichting Accessibility is in ontvangst genomen door de Secretaris-generaal van VWS. De «Monitor 2017: over digitale toegankelijkheid in de zorg» brengt de stand van zaken op dit terrein in kaart. Digitale toegankelijkheid is in een tijd van snel toenemende digitalisering een belangrijk onderwerp in het kader van het VN Verdrag voor de rechten van de mensen met een beperking. Ik ga graag samen met de sector aan de slag met de aanbevelingen om ervoor te zorgen dat de digitale toegankelijkheid van de zorgsector verbetert.
- Ook heeft tijdens de e-healthweek de opening plaatsgevonden van Z-CERT. Z-CERT, een Computer Emergency Response Team, zal zorginstellingen gaan ondersteunen op het gebied van cybersecurity. De dienstverlening van Z-CERT richt zich op het vergroten van de digitale weerbaarheid en ondersteuning van zorginstellingen die door een incident worden getroffen.
- De Stichting Pharos heeft de quickscan digitale vaardigheden uitgebracht. Met deze scan kunnen zorgverleners digitale vaardigheden van patiënten inschatten zodat men weet welke e-health aansluit bij de patiënt.
- In het whitepaper van de Werkgroep Zorg 2025 geven de jonge specialisten hun visie op de vernieuwing van de opleidingen. De Werkgroep Zorg 2025 gaat in op het perspectief en de rol van de jonge zorgverlener met betrekking tot vernieuwing en verbetering van zorg. Verder doen zij ook suggesties voor versterking van de positie van de zorgverlener in het veranderende zorglandschap.

- Tijdens een door FocusCura georganiseerd evenement, gericht op het landelijk beschikbaar maken van COPD-thuismeten, is het Playbook «De toekomst van de zorg vraagt om actie» aangeboden.
- In het Rapport van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) over leiderschapscompetenties voor informatisering in de zorg geeft de HAN antwoord op de vraagstelling hoe directieleden en managers in de zorg leiderschap kunnen vormgeven om te kunnen innoveren met ICT/e-health in hun organisaties.
- Tijdens een werkbezoek aan het Summa College werd besproken hoe de langer thuiswonende burger kan worden ondersteund met innovatieve technologie en e-health. Het Summa College zet zich via het wijkleerbedrijf Lokaal+ in om laagdrempelig verschillende uitdagingen in de zorg aan te gaan.
- Het event is afgesloten met een zeer goed bezocht eindcongres ICT & Health in Utrecht. Tijdens dit congres stond de implementatie van e-health centraal.

Tot slot

Samen met het ECP en de aangesloten partners evalueer ik de e-healthweek. We zagen mooie initiatieven op veel plekken door het land. Het komt nu aan op verder brengen en accent leggen op bredere toepassing. Zowel thuis als in zorginstellingen kan de verspreiding van procesinnovaties en digitale innovaties worden bevorderd.

Deze kabinetsperiode zijn hiervoor aanvullende middelen beschikbaar. Over de invulling daarvan en de voortgang van innovatie en e-health zult u binnenkort geïnformeerd worden in de voortgangsrapportage.

Wij danken alle deelnemende partners aan de e-healthweek 2018 voor hun inzet!

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge